ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

базової середньої освіти

Брусилівського ліцею №1 імені І.Огієнка

Брусилівської селищної ради Житомирської області

на 2025/2026 навчальний рік

СХВАЛЕНО
рішенням педагогічної ради
протокол від 27.08.2025 № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор _____

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ від 01.09.25 №85

Зміст освітньої програми

1	ВСТУП	3 - 7
2	Структура навчального року	8
3	Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	9
4	Загальний обсяг навчального навантаження	9 - 17
5	Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями	17 - 25
6	Перелік варіантів типових навчальних планів, програм та модельних навчальних програм	25 - 29
7	Форми організації освітнього процесу та методи навчання	29 - 32
8	Опис інструментів оцінювання	32 - 43
9.	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	43-47

1.ВСТУП

Призначення закладу загальної середньої освіти полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітня програма для 5-9-х класів, що реалізується в Брусилівському ліцеї №1 ім. І. І. Огієнка , спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, які прагнуть до вдосконалення та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ БРУСИЛІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ №1 ІМ. І.І. ОГІЄНКА:

реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність); забезпечення діяльнісної спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість; реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків; наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2025/2026 навчальному році освітня програма Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка розроблена відповідно основних вимог Конституції України, на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» (впроваджується з 01.09.2022 - для 5-х класів, з 01.09.2023 - для 5-6-х класів, з 01.09.2024 - для 5-7-х класів, з 01.09.2025 - для 5-8-х класів, з 01.09.2026 - для 5-9-х класів), Концепції «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 року №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» (зі змінами); з урахуванням закону України від 15.03.2022 «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану», Указів Президента України від 24.02.2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 17.05.2022, від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.05.2024 №271/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», відповідно наказів МОН України від 13.07.2021 № 795 «Про надання грифу «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти», від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка відповідає: структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка; визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі (в годинах), його розподіл між освітніми галузями; містить навчальний план, що грунтується на Типовому навчальному плані для 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (за додатком 3 наказу МОН України від 19.02.2021 №235) і передбачає перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які вивчаються окремо; містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються в освітньому процесі Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту» Брусилівський ліцей №1 ім. І.І.Огієнка надає право здобувати освіту за очною (денна), індивідуальною (сімейна, екстернат, педагогічний патронаж) формами навчання. Індивідуальна (сімейна,

екстернат, педагогічний патронаж) форма навчання організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 року № 955.

В умовах воєнного стану освітня, навчальні програми та річний навчальний план виконуються педагогами Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка в повному обсязі, з використанням очної та дистанційної форм організації освітнього процесу, в залежності від безпекової ситуації. Організовується навчальна діяльність учнів за затвердженим розкладом уроків, додаткових консультацій тощо. У разі виникнення епідемічної ситуації, введення протиепідемічних заходів навчання учнів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання згідно з Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року №1115, відповідно до річного навчального плану та розкладу.

Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка.

Реалізація освітньої програми Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка для 5-9-х класів здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу; визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-9-х класах реалізуються на основі тематичного планування та організації освітньої діяльності. Основними формами організованої освітньої діяльності учнів є щоденні заняття.

Зберігаючи наступність із початковою школою учителями Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка забезпечується подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формується здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховується ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури й шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст освітньої програми Брусилівського ліцею №1 ім. І. І. Огієнка грунтується на компетентнісному підході до навчання і передбачає активне конструювання знань та формування умінь, уявлень здобувачів освіти через досвід практичної діяльності, що забезпечує формування в учнів 5-9-х класів ключових компетентностей, зазначених у статті 12 Закону України «Про освіту», а саме:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) спілкування іноземними мовами (англійською та німецькою), що передбачає їх активне використання в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов’язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров’я і збереження здоров’я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою

діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів активної навчально пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Відповідно п.1 статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад використовує освітню програму, розроблену окремо для початкового, базового та повного загального рівнів освіти. Освітня програма закладу освіти схвалюється педагогічною радою закладу, затверджується його керівником та вводиться в дію наказом по закладу.

Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Дистанційна форма здобуття освіти, передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, або із використанням технологій дистанційного навчання, за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу та єдиної освітньої платформи закладу Google GSUITE .

Індивідуальна форма здобуття освіти – спосіб організації навчальної діяльності, який регулюється певним, наперед визначеним розпорядком, забезпечується педагогічними працівниками за місцем проживання учнів та організовується для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти: екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства; сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства; педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, потребує такої форми.

Інклюзивне навчання - це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

У зв’язку із зупиненням дії частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо тривалості, дати початку та закінчення навчального року, а також надання відповідних повноважень Уряду, під час дії воєнного стану, Постановою КМУ врегульовано питання організованого початку 2025/2026 навчального року.

Освітній процес у 2025/2026 навчальному році організовується відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 року №1003 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» з 1 вересня 2025 року до 30 червня 2026 року. Педагогічна рада визначає структуру й тривалість навчального року в закладі, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу, навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, інших форм організації освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу. Визначаючи це, вона враховує час, передбачений освітньою програмою, обсяг навчального навантаження в навчальному плані й вікові особливості, фізичний, психічний та інтелектуальний розвиток дітей, особливості регіону тощо. Тривалість канікул у закладі впродовж навчального року не може становити менш як 30 календарних днів.

Навчальні заняття для учнів 5-9 класів організовуються за семестровою системою:

І семестр – з 01 вересня по 26 грудня 2025 року

ІІ семестр – з 12 січня по 29 травня 2026 року

Протягом навчального року проводяться канікули у терміни:

осінні – з 25 жовтня по 02 листопада 2025 року

зимові – з 27 грудня 2025 року по 11 січня 202 року

весняні – з 28 березня по 05 квітня 2026 року

Щоденно о 9 годині 00 хвилин проводиться загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, відповідно Указу Президента України №143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», листа Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22.

Відповідно статі 12 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року №1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, №1431 від 24.12.2021, №689 від 16.05.2024) навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників базової школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством. Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначає центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки. Зарахування, відрахування та переведення учнів здійснюється відповідно до території обслуговування, яка закріплена міською радою, наказу МОН України від 14.07.2015 №762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 08.05.2019 №621, від 01.03.2021 № 268) та наказу МОН України від

16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки №825 від 10.06.2024).

3. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до осіб з ООП

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти не обов’язково з шести років, а з іншого віку, а тривалість їхнього навчання у базовій школі може бути подовжена з доповненням корекційно-розвитковим складником.

Тривалість здобуття освіти учнями може бути продовжена на рівнях початкової та базової середньої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 585 «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями).

4. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА АДАПТАЦІЙНОМУ ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

ТАБЛИЦЯ 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас			8 клас		
		Р	мін	мак	Р	мін	мак	Р	мін	мак	Р	мін	мак
Мовно-літературна	На тиждень	11	10	13	11	10	13	10	9	12		8	12
	На рік	385	350	455	385	350	450	350	315	420		280	420
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6	5	4	6		4	6
	На рік	175	147	210	175	147	210	175	147	210		140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	4	2	5	7,5	7	9		8	10
	На рік	70	52,5	105	140	70	175	262,5	245	315		280	350

Соціальна і доров»язбережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3	1,5	1	3		1	3
	На рік	52,5	35	105	52,5	35	105	52,5	35	105		35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2	1,5	3	2	1,5	3		2	3
	На рік	35	35	70	70	52,5	105	70	52,5	105		70	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3	1	1	2		1	2
	На рік	70	35	105	70	35	105	35	35	70		35	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2	2	1	2		1,5	3
	На рік	52,5	35	70	52,5	35	70	70	35	70		52,5	105
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3	2	1	3		1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105	70	35	105		35	105
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3		3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105		105	105
Усього	На тиждень	29			32			34					
	На рік	1015			1120			1190					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуаль них консульта цій та групових занять	На тиждень	2			2			1					
	На рік	70			70			35					
Загально річна кількість навчальних годин, що фінансують ся з бюджету (без урахування 1085 1190 1225 поділу на групи)	На тиждень	31			34			35					
	На рік	1085			1190			1225					
Гранично допустиме навантаження учнів**	На тиждень	28			31			32					
	На рік	980			1085			1120					

Керуючись показниками загальної кількості навчального навантаження, визначеними в Таблиці 1 за галузями, визначено обсяг фактичного річного навантаження для 5-8-х класів наведено в Таблиці 2

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-8-х класів БЛ №1 ім.І.І.Огієнка

ТАБЛИЦЯ 2

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин							
		5 а	5б	6 а	6б	7 а	7б	8 а	8б
Мовно-літературна	На тиждень	12,5	10,5	10,5	12,5	11,5	9,5	9,5	11
	На рік	437,5	367,5	367,5	437,5	402,5	332,5	332,5	385
Математична	На тиждень	4,5	6	6	4,5	5	6	6	5
	На рік	157,5	210	210	157,5	175	210	210	175
Природнича	На тиждень	2,5	3	5	4,5	7	8	9	8
	На рік	87,5	105	175	157,5	245	280	315	280
Соціальна і здоров»я збережувальна	На тиждень	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	0,5	0,5
	На рік	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	52,5	17,5	17,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2,5	2,5	2,5	2,5	3	3
	На рік	35	35	87,5	87,5	87,5	87,5	105	105
Технологічна	На тиждень	1	1	1	1	1	1	1	1
	На рік	35	35	35	35	35	35	35	35

Інформатична	На тиждень	1	1	1,5	1,5	2	2	2	2
	На рік	35	35	52,5	52,5	70	70	70	70
Мистецька	На тиждень	2	2	1,5	1,5	1	1	1	1
	На рік	70	70	52,5	52,5	35	35	35	35
Фізична культура	На тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29	29	32,5	32,5	34,5	34,5	35,5	35
	На рік	1015	1015	1137,5	1137,5	1207,5	1207,5	1242,5	1225
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консульта цій та групових занять	На тиждень								
	На рік								
Загально річна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	29	29	32,5	32,5	34,5	34,5	35,5	35
	На рік	1015	1015	1137,5	1137,5	1207,5	1207,5	1242,5	1225
Гранично допустиме навантаження учнів**	На тиждень	28	28	31	31	32	32	33	33
	На рік	980	980	1085	1085	1120	1120	1155	1155

Річні навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Передбачають реалізацію освітніх галузей Державного стандарту базової школи через окремі предмети, інтегровані курси.

Освітні галузі забезпечують реалізацію змісту освіти на рівні Державного стандарту, розраховані на формування у кожного учня ключових компетентностей.

Навчальне навантаження у 5-8 класах, орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

ТАБЛИЦЯ 3

Навчальний план класів
з поглибленим вивченням окремих предметів філологічного спрямування

Освітні галузі	**Предмети**	**Кількість годин на тиждень у класах**				
		5а	**6б**	**7а**	**8б**	**9а**
Мовно-літературна/ Мови і літератури	Українська мова	5,5	5,5	4,5	3,5	3
	Українська література	2	2	2	2	3
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	4	2
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	3
Громадянська та історична/суспільст	Історія України	1	1	1	1,5	1,5

вознавство	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
	Громадянська освіта	-	0,5	0,5	0,5	-
Мистецтво*	Музичне /образотворче мистецтво	1/1	1/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5
Математична/математика	Математика	4,5	4,5	-	-	-
	Алгебра	-	-	3	3	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природнича/ природознавство	Пізнаємо природу	2,5	2,5	-	-	-
	Біологія	-	-	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1	2	2
Технологічна/інформатична/ технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1,5	2	2	2
Соціальна і здоров»язбережувальна/здоров’я і фізична культура	Здоров»я, безпека та добробут/основи здоров’я	1,5	1,5	1,5	0,5	1
	Підприємництво і фін.грамотність				0,5	
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		-	-	0,5	0,5	-
Разом		26+3	29,5+3	31,5+3	32,5+3	32+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-	-	-	-	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		28+3	31+3	32+3	33+3	33+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

ТАБЛИЦЯ 4

Навчальний план класів з поглибленим вивченням окремих предметів природничо-математичного спрямування

Освітні галузі	**Предмети**	**Кількість годин на тиждень у класах**				
		5б	**6а**	**7б**	**8а**	**9б**
Мовно-літературна/ мови і літератури	Українська мова	4	4	3	3	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3,5	2
	Зарубіжна література	1	1	1	1	2
Громадянська історична/суспільствозна	Історія України	1	1	1,5	1,5	1,5

вство	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
	Громадянська освіта	-	0,5	0,5	0,5	-
Мистецька/мистецтво*	Образотворче/музичне мистецтво	1/1	0,5/1	0,5/0,5	0,5/0,5	0,5/0,5
Математична/математика	Математика	6	6	-	-	-
	Алгебра	-	-	3,5	3,5	3
	Геометрія	-	-	2,5	2,5	3
Природнича/природознавство	Пізнаємо природу	3	3	-	-	-
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2,5
	Географія	-	2	2	2	2
	Фізика	-	-	2,5	2,5	3
	Хімія	-	-	1	2	2
Технологічна/інформатична/ технології	Технології/ трудове навчання	1	1	1	1	1
	Інформатика	1	1,5	2	2	2
Соціальна і здороав»язбережувальна/ фізкультурна/Здоров'я і фізична культура	Здоров»я, безпека та добробут/основи здоров'я	1,5	1,5	1,5	1	1
	Підприємництво і фін.грамотність				0,5	
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		-	-	0,5	0,5	-
Разом		26+3	29,5+3	32+3	32,5+3	32+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		-	-	-	-	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		29	34	35	36	35,5

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Математична

Громадянська та історична

Природнича

Мистецька

Соціальна і здоров»язбережувальна

Технологічна

Інформатична

Фізична культура

Освітня галузь «Мовно-літературна» з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти реалізується через окремі предмети» Українська мова», «Українська література", «Зарубіжна література» та «Іноземна мова» (англійська).

Обсяг вивчення навчального предмета «Українська мова» збільшено на 1-2 год. для поглибленого вивчення предмета у класах філологічного спрямування-5а, 6б, 7а,8б, 9а за рахунок залучення цих годин навчального навантаження для перерозподілу

між освітніми компонентами.

Обсяг вивчення навчального предмета «Зарубіжна література» збільшено на 1,5, 2 год. та 3 год за рахунок залучення 0,5 та 1 год. навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами у 5а, 6б, 7а, 8б класах за рахунок залучення

Обсяг вивчення англійської мови у 8-б класі збільшено на 0,5 год. за бажанням батьків.

Освітня галузь «Математична» у 5-6 класах реалізується через інтегрований курс «Математика» у 7-8 класах- через окремі предмети «Алгебра» і «Геометрія» й запланована в обсязі у 5-6 класах- у кількості 4,5-6 год, у 7-8 класах- з алгебри – 3-3,5, з геомерії-2-2,5 год. на тиждень за рахунок залучення додаткових годин – 0,5, 1,5 та 2 год. для перерозподілу між освітніми компонентами у 5б, 6а, 7б, 8а класах.

Освітня галузь «Природнича» реалізується через інтегрований курс «Пізнаємо природу» у 5а, 5б, 6а,6б класах в обсязі 2,5 та 3 год. на тиждень за рахунок залучення додаткових годин – 0,5 год. для перерозподілу між освітніми компонентами; у 7-8-х класах через окремі предмети «Біологія», «Географія», «Фізика», «Хімія». Обсяг вивчення навчальних предметів «Біологія» та «Фізика» збільшено на 0,5 год. у 7-б та 8-а класах за рахунок додаткових годин для перерозподілу між освітніми компонентами.

Освітня галузь «Соціальна і здоров»язбережувальна» реалізується через інтегрований курс «Здоров»я, безпека та добробут» у обсязі 1,5 год. у 5-7 класах, 0,5 год.- у 8-х класах.

Освітня галузь «Громадянська та історична» реалізується через окремі предмети «Вступ до історії України» та «Громадянська освіта». Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів та кадрове забезпечення , учні 7-9-х класів вивчатимуть предмет «Історія рідного краю» у обсязі 0,5 год.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується через предмет «Інформатика». Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів та кадрове забезпечення, обсяг вивчення предмету збільшено на 0,5 год. у 6-а, 6-б класах, на 1 год – у 7-а. 7-б, 8-а, 8-б класах за рахунок додаткових годин для перерозподілу між освітніми компонентами.

Освітня галузь «Технологічна» реалізується через предмет «Технології». Враховуючи кадрове забезпечення ліцею, матеріально-технічні можливості, вибір учнів та на підставі рішення МО вчителів естетично-технологічно-спортивного циклів (протокол №5 від 10.06.2025 р.) обрано такі модулі та об’єкти проєктно-технологічної діяльності для вивчення предмету «Технології» та «Трудове навчання»:

Клас	Модулі з «Технологій» та «Трудового навчання»
5	Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності. Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва. Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу. Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.

6	Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності. Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва. Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу. Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб.
7-8	Модуль 1. Проєктування. Модуль 2. Технології виробництва Модуль 3. Творче застосування технологій декоративно-ужиткового мистецтва. Модуль 4. Проєктно-технологічна діяльність у побуті.
9	Розділ І. Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки. Проект 1. Обладнання та пристосування для шкільного кабінету. Проект 2. Вироби для власних потреб. Розділ ІІ. Технологія побутової діяльності й самообслуговування. Проект 1. «Мій власний стиль».

Освітня галузь «Фізична культура» реалізується у 5-8 класах однойменним предметом «Фізична культура». Збереження здоров»я дітей належить до головних завдань ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предмету «Фізична культура», а й інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної складової навчальних планів.

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підстав рішення МО (протокол №5 від 10.06.2025 р.) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»

Клас	Модулі з фізичної культури
5- 6	Дитяча л/а, футбол, бадмінтон, фрізбі, волейбол, загальна фізична, парковий волейбол, доджбол.
7-8	Дитяча легка атлетика, футбол, флорбол, волейбол, шашки, городки, пляжний волейбол, доджбол, петанк, гімнастика, шахи, загально-фізична підготовка.
9	Модуль 1. Легка атлетика Модуль 2. Футбол Модуль 3. Волейбол Модуль 4. Професійно-прикладна фізична підготовка.

У 5-9 класах мистецька освітня галузь реалізується через окремі предмети «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво»: у 5-х класах - по 1 годині, у 6-х класах -музичне мистецтво -1 год, образотворче мистецтво-0,5 год, у 7-9 класах по 0,5 год.

Поділ класів на групи при вивченні предметів, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та

Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за №229/6517 (зі змінами) , (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808), здійснюється на вивчення інформатики (у 5-9-х класах).

Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

ТАБЛИЦЯ 5

РОЗПОДІЛ
предметів із навчальним навантаженням 0,5 год. на тиждень по семестрах
у 2025-2026 н.р.

клас	І семестр	ІІ семестр
5а	Українська мова Зарубіжна література Пізнаємо природу Здоров'я, безпека та добробут	Англійська мова Математика
5б	Англійська мова Здоров'я, безпека та добробут	
6а	Здоров'я, безпека та добробут Інформатика Образотворче мистецтво	Англійська мова Громадянська освіта
6б	Здоров'я, безпека та добробут Інформатика Українська мова Зарубіжна література Образотворче мистецтво Математика	Англійська мова Пізнаємо природу Громадянська освіта
7а	Українська мова Англійська мова Музичне мистецтво Історія рідного краю	Зарубіжна література Здоров»я, безпека та добробут Громадянська освіта
7б	Алгебра Англійська мова Історія рідного краю Образотворче мистецтво Здоров'я, безпека та добробут Музичне мистецтво	Геометрія Біологія Фізика Громадянська освіта
8а	Алгебра Біологія Здоров'я, безпека та добробут Історія України Музичне мистецтво	Англійська мова Геометрія Фізика Підприємництво і фінансова грамотність Громадянська освіта Образотворче мистецтво Історія рідного краю
8б	Здоров'я, безпека та добробут	Підприємництво і фінансова грамотність

	Історія України Музичне мистецтво Біологія Алгебра	Громадянська освіта Образотворче мистецтво Історія рідного краю Українська мова
9а	Історія України Образотворче мистецтво	Географія Музичне мистецтво
9б	Історія України Образотворче мистецтво Біологія	Музичне мистецтво

У відповідності до Типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме навантаження не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021, №1371 від 01.08.2022); .

Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження.

5. ОПИС НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

Відповідно стаття 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. №688, №898 від 30.09.2020), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р №898 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №972 від 30.08.2022), Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013р. №538, від 26.02.2020 № 1430), метою освіти є всебічний розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Досягнення цієї мети, результатів навчання, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей в учнів 5-8 класів НУШ:

Ключова компетентність	Характеристика
Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях
Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у

державної) та іноземними мовами,	відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування
Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини
Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади
Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства
Інформаційно-кому нікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях
Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі
Громадянські та соціальні компетентності	Пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов’язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров’я і збереження здоров’я інших людей, дотримання здорового способу життя
Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної

	співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

Вміння	Характеристика
Читати з розумінням	передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов’язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів
Висловлювати власну думку в усній і письмовій формі	Словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
Критично і системно мислити	Виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв’язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації
Логічно обґрунтовувати позицію на рівні	Передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів
Діяти творчо	Передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброчесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об’єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
Виявляти ініціативу	Передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв’язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність
Конструктивно керувати емоціями	Передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність
Оцінювати ризики	передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори

Приймати рішення	Передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків
Розв'язувати проблеми	Передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення
Співпрацювати з іншими,	Передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети

Державний стандарт базової освіти містить опис компетентнісного потенціалу та вимоги до обов'язкового навчання учнів у 9-ти галузях освіти:
мовно-літературній,
математичній,
природничій,
технологічній,
інформатичній,
соціальній і здоров'язбережувальній,
громадянській та історичній,
мистецькій,
фізичній культурі.
Для кожної галузі Державний стандарт описує мету і групи загальних результатів, які уточнюються через обов'язкові результати для кожного з циклів. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:
групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;
спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;
орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.
Обов'язкові результати навчання учнів позначено індексами, в яких: скорочений буквений запис означає освітню галузь, до якої належить обов'язковий результат навчання; цифра на початку індексу вказує на порядковий номер року навчання (класу), на завершення якого очікується досягнення результату навчання; перша цифра після буквеного запису до крапки означає номер групи результатів навчання; цифра після крапки означає номер загального результату навчання; наступна цифра означає номер конкретного результату навчання; остання цифра означає номер орієнтира для оцінювання відповідного навчального результату.

Вимоги до освіченості учнів 9-х класів.

Відповідно Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1392 (із

змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №538 від 07.08.2013, №143 від 26.02.2020) передбачено особистісно зорієнтований підхід до навчання, забезпечення розвитку академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів, формуванню ключових і предметних компетентностей учнів

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	*Уміння:* ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. *Ставлення:* розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. *Навчальні ресурси:* означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	*Уміння:* здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. *Ставлення:* критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. *Навчальні ресурси:* підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	*Уміння:* оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об’єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв’язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. *Ставлення:* усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного

		й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. *Навчальні ресурси:* розв'язування математичних задач, і обов’язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	*Уміння:* розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. *Ставлення:* усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях *Навчальні ресурси:* складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	*Уміння:* структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. *Ставлення:* критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. *Навчальні ресурси:* візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	*Уміння:* визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. *Ставлення:* усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. *Навчальні ресурси:* моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	*Уміння:* генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. *Ставлення:* ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. *Навчальні ресурси:* завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	*Уміння:* висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. *Ставлення:* ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. *Навчальні ресурси:* завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	*Уміння:* грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). *Ставлення:*культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. *Навчальні ресурси :*математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	*Уміння:* аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. *Ставлення :*усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. *Навчальні ресурси:* навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його

спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметнихзв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- роботу в проектах;
-позакласну навчальну роботу і роботу гуртків, консультативних пунктів.

Наскрізні лінії ключових компетентностей:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Брусилівський ліцей №1 ім. І. Огієнка працює над досягненням таких цілей та завдань:

- забезпечує засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту базової освіти на рівні вимог Державних стандартів;
- гарантує наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створює основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння освітніх програм;
- формує позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечує соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Вчителі реалізують завдання кожної освітньої галузі, формуючи компетентності в дітей з ООП. Завдання корелюються з метою і загальними цілями, окресленими в Державному стандарті базової середньої освіти.

6.ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ, ПРОГРАМ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Базова освіта передбачає два цикли навчання: адаптаційний цикл 5-6 класи та цикл предметного навчання 7-9 класи.

Програма базової освіти 5-7 класи, охоплює перелік предметів, інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі; рекомендований розподіл навчального

навантаження між навчальними предметами, інтегрованими курсами обов'язковими для вивчення, визначених Державним стандартом базової освіти

Програма базової середньої освіти 8-9 класи окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і структуру рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей через окремі предмети, інтегровані курси.

Навчальні плани складені відповідно до Типових навчальних планів Типових освітніх програм:

Класи	Мова навчання	Типовий навчальний план	Додаток до Освітньої програми
Річний навчальний план 5-8 класи	З українською мовою навчання	складений відповідно до Типового навчального плану Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 р. №235.	ТАБЛИЦЯ 3
Річний навчальний план 9 класи	З українською мовою навчання	складений відповідно таблиці 1 Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня», (згідно наказу МОНУ №235 від 19.02.2021, із змінами внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №983 від 13.09.2021).	ТАБЛИЦЯ 4

Реалізація міжгалузевої інтеграції не здійснюється, варіативний складник не реалізується на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження курсів за вибором, факультативів, що розширюють світоглядне спрямування, у зв'язку з економією фінансування в умовах воєнного стану.

Освітню програму укладено за освітніми галузями. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

5 - 6 класи, навчальні програми, складені на основі модельних навчальних програм, адаптаційного циклу (5-6, 5-9, 7-9 класи), затверджені педагогічною радою закладу.

Предмет	Автори модельної програми **«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)**
Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний В.В., Заболотний О.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)

Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Архипова В.П., Січкар С.І., Шило С.Б.)
Математика	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В)
Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Історія України	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Гісем О.В., Мартинюк О.О.)
Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 22.08.2024 року № 1185
Образотворче мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М., Просіна О.В.)
Музичне мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М., Просіна О.В.)
Здоров»я, безпека та добробут	Модельна навчальна програма «Здоров’я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2022 року) (автори: Гущина Н. І., Василашко І. П.)
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)

7 клас, навчальні програми, складені на основі модельних навчальних програм, циклу предметного навчання, затверджені педагогічною радою закладу.

Навчальні програми предметів, інтегрованих курсів, містять опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	Назва	Автори

Мовно-літературна	Мова - «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П.,Плівачук К.В., Попова Т.Д.
	Літератури - «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Заболотний О. В., Слоньовська О. В., Ярмульська І. В.
	Літератури «Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О. М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Беккерська Л.В., Юдашева Л.П., Рудніцька Н.П.
	Мова - «Іноземна мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В.Г.
Математична	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Істер О.С.
	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Істер О.С.
Природнича	«Біологія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Балан П.Г., Кулініч О.М., Юрченко Л.П.
	«Фізика . 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Кремінський Б.Г.,Гельфгат І.М., Божинова Ф.Я.,Ненашев І.Ю., Кірюхіна О.О.
	«Хімія.7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Лашевська Г.А.
	«Географія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти»	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	«Здоров»я, безпека, добробут» 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Гущина Н.І., Василашко І.П.
Громадянська та історична	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О.В., Мартинюк О.О.

	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О.В., Мартинюк О.О.
Інформатична	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7–9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Кондратова Л. Г.
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.

Навчальні програми 9 класи

Українська мова	УКРАЇНСЬКА МОВА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Українська література	УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Англійська мова	ІНОЗЕМНІ МОВИ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Зарубіжна література	ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Історія України. Всесвітня історія	ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Основи правознавства	ПРАВОЗНАВСТВО. 9 клас. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Математика. Алгебра. Геометрія	МАТЕМАТИКА. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Біологія	БІОЛОГІЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Географія	ГЕОГРАФІЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Фізика	ФІЗИКА. 7–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

Хімія	ХІМІЯ. 7–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Трудове навчання	ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Інформатика	ІНФОРМАТИКА 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Основи здоров’я	ОСНОВИ ЗДОРОВ'Я. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804
Фізична культура	НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМАЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ для загальноосвітніх навчальних закладів 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	МИСТЕЦТВО. 8–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804

7. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту», освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Освітній процес організовується за такими циклами:

- перший цикл базової середньої освіти - адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти - базове предметне навчання (7-9 роки навчання).

У 2025/2026 навчальному році функціонуватимуть 10 класів, в яких будуть навчатися **215** учнів.

Клас	Кількість учнів
5а	20
5б	19
6а	22
6б	22
7а	18
7б	20
8а	26
8б	27
9а	22
9б	19
Всього	**215**

Навчання відбувається очно, в одну зміну. Освітній процес розпочинається о 9.00 ранковими зустрічами та закінчується не пізніше 17.00, субота та неділя - вихідні дні.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення якісної освітньої діяльності Режимом роботи закладу визначається чергування предметів, розклад навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності

учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Залежно від безпекової ситуації форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року, може організовуватися з використанням технологій дистанційного навчання або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різних предметів, виду занять, або для різних класів, коли частина класів навчається очно, інша – дистанційно в синхронному режимі.

Навчання учнів, що належать до групи тимчасово переміщених осіб, організовують за заявою батьків у зручний для них спосіб. Для забезпечення досягнення результатів, визначених Державним стандартом, учням, які належать до групи тимчасово переміщених осіб, застосовується принцип гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок;

нетрадиційний урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, практичні заняття, навчальні проєкти, семінари, форуми, спектаклі, конференції, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, тощо. Під час освітнього процесу реалізуються дослідницькі, інформаційні, мистецькі, діяльнісні методи, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи тощо. Із розвитку компетентностей проводяться лабораторні, практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, розрахована на більш самостійну діяльність учнів.

Екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати знання. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань). Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Навчальний проект – це сукупність завдання учням, проблеми, яку потрібно вирішити, способів її вирішення, форм організації взаємодії учнів з учителем і один з одним, самої діяльності і, нарешті, аналізу результату і співставлення його з попередньою гіпотезою. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Конференція може будуватися як у формі

дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеоролики (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Учням, які готуються здавати ДПА можливе проведення додаткових консультацій, за затвердженим графіком, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультації будуються за принципом питань і відповідей, можуть проходити як офлайн так і в онлайн форматах

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, вимірювання результатів, моніторинг успішності може здійснюватися у формі співбесіди, онлайн-тестів, Google Forms, контрольного навчально-практичного заняття, захисту проєкту. Практикується використання елементів STEM-технологій.

За необхідності освітній процес може відбуватися з використанням технологій дистанційного навчання із застосуванням спеціальної онлайн-платформи, корпоративного облікового запису, хмарного сервісу Google GSUITE. В межах якої учні, вчителі мають особисті облікові записи, пошту, диски, класи та доступ до інших додатків Google. Уроки відбуваються, відповідно до затвердженого режиму роботи закладу та розкладу занять, у синхронному режимі за допомогою Google Meet, при довготривалих повітряних тривогах чи відключенні електроенергії в асинхронному режимі. Для усіх предметів та класів створені Google Classroom.

Форми організації освітнього процесу можуть розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, в рамках педагогічної свободи, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання - це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності. Характерною ознакою

оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учня/учениці через активне залучення його/її до самооцінювання/ взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності. Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада закладу може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента чи не оцінювання окремих предметів, курсів.

У закладі освіти розроблено систему оцінювання, що включає принципи, форми, методи, критерії, процедури та правила оцінювання. Розроблена система ґрунтується на національних критеріях та вимогах оцінювання, враховує національну шкалу оцінювання та ілюструє культуру оцінювання, сформовану закладом освіти. Оцінювання результатів навчання учнів у закладі здійснюється відповідно статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту», наказу МОН України від 01.04.2022 №289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти», листа МОН України від 11.08.2023 р. 1/11938-23 щодо особливостей організації освітнього процесу у 7-9 х класах в умовах реалізації концепції «Нова українська школа», наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 р. №1222 із змінами, додаток 2 «Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти», Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496, Методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів, затверджених наказом МОН від 07.12.2018 №1362 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 09.01.2020 № 21, №1096 від 02.09.2020), Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 №762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року №621), наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563, «Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні», наказу Міністерства освіти і науки України

від 02 серпня 2024 р. №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», Листа Міністерства освіти і науки України від 14 березня 2025 р.№ 1/4895-25 «Про окремі питання оцінювання результатів навчання».

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання учнів 5-8 класів

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану. Оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом та наказом МОН від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Основні функції оцінювання:

• формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

• констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

• діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);

• коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

• орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);

• мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання); • розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);

• прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);

• виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий).Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а

також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.
Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.
І початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:
− називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;
− за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.
ІІ середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.
ІІІ достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.
IV високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.
Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.
Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів:
− усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування),
− письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).
У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.
Система оцінювання має на меті допомогти вчителеві конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.
В оцінюванні навчальних досягнень учнів важливо розрізняти поточне формувальне оцінювання (оцінювання для навчання) та підсумкове оцінювання (семестрове, річне).
Поточне формувальне оцінювання здійснюють з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання.
Підсумкове оцінювання здійснюють з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.
Окрім поточного формувального та підсумкового (семестрового, річного) оцінювання, педагогічні працівники закладу освіти можуть ухвалити рішення про здійснення проміжного оцінювання результатів навчання з окремих предметів / інтегрованих курсів. Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники закладу освіти залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.
Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до

оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти: Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо).

Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року здійснюється вчителем на перших заняттях з предмету. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності. Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження (рефлексію) своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає ж процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

У 2025-2026 навчальному році на засіданні педагогічної ради (протокол №1 від 27.08.2025 року) обрано форму поточного формувального оцінювання у вигляді рівнів та балів.

Заповнення електронного журналу у системі «Єдина школа» відбуватиметься за зразком поданої нижче моделі, яка передбачає, що вчитель/-ка може виводити семестрову оцінку, у якій враховуються підсумкові роботи за однією або декількома групами результатів, а також беруться до уваги поточні оцінки за групами результатів.

- Якщо раптом учень чи учениця пропустить підсумкову роботу, учитель/-ка може взяти до уваги поточні оцінки, виставлені за групами результатів. Якщо вдалося пропрацювати обидві групи результатів за один урок, можна ставити дві оцінки в окремих колонках під однією датою, а також позначити в журналі на сторінці «Тема уроку та домашні завдання» після записаної теми, записати, що оцінки стоять за групи результатів 1 та 2 (ГР1/ГР2).
- Якщо ж учитель розпланував роботу за двома групами результатів на декілька уроків, відповідно, оцінки за кожну групу (усну та письмову взаємодію) виставляються в різні клітинки та різні дати журналу. Після записаної теми треба зробити помітку, яку саме групу результатів оцінено. Під час подальшого навчання вчитель оцінює інші групи результатів.
- За весь семестр педагог поступово оцінить усі групи результатів, виставляючи поточні оцінки. Оцінок за кожну групу результатів має бути не менше 2-х. Наприкінці семестру учні пишуть підсумкові роботи з кожної групи результатів, на основі яких виставлятиметься семестрова оцінка (виводиться середнє арифметичне за чотири роботи)або на основі підсумкових робіт (ПР)

за однією або декількома групами результатів (ПР ГР1/ ПР ГР2/ ПР ГР3/ ПР ГР4).

Модель 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Оцінки за семестр виставляють на основі **підсумкових робіт (ПР) за однією або кількома групами результатів** (ПР ГР1 / ПР ГР2 / ПР ГР3 / ПР ГР4), визначеною / визначених у Критеріях оцінювання за освітніми галузями, з урахуванням результатів поточного оцінювання (ПО) за певну групу загальних результатів (ПО ГР1 / ПО ГР2 / ПО ГР3 / ПО ГР4). Під час застосування цієї моделі потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня / учениці протягом семестру.

Прізвище та ім'я учня (учениці)	… 09	… 09	… 09	**17 09**	… 09	… 09	… 09	**30 09**	… 10	… 11	… 11	**10 11**	… 11	… 11	… 11	**24 11**	… 12	… 12	**07 12**	… 12	**14 12**	… 12	… 12	**ГР 1**	**ГР 2**	**ГР 3**	**ГР 4**	**I семестр**
…. Андрій	8		8	9	7		8	8	9			8		8		7		9	9		7	8	7	**8**	**8**	**7**	**8**	**8**
….. Оксана	9	7			7		7	9	10	7	7	9		8		7		9	10		8		8	**9**	**8**	**7**	**8**	**8**
…… Василь	8		9	9	11	8	8	9	11			10		8		9			11		9	10	9	**10**	**10**	**10**	**9**	**10**
	ГР 1	ГР 2	ГР 2	ГР 1	ГР 3	ГР 1	ГР 2	ГР 3	ГР 2	ГР 3	ГР 4	**ПР ГР1**	ГР 2	ГР 4	ГР 4	**ПР ГР3**	ГР 4	ГР1	**ПР ГР2**	ГР1	**ПР ГР4**	ГР1	ГР 2					

ПР ГР1 + ПО ГР1 = СО ГР1

Учитель/-ка може підібрати так завдання, щоб за один урок оцінити в одній підсумковій роботі одразу всі чотири групи результатів. Комплексна підсумкова робота може тривати не весь урок (45 хвилин), а 20 чи 30 хвилин.

- Якщо учень чи учениця з певних причин показали в грудні кращі поточні результати ніж на початку семестру, а одну з підсумкових робіт пропустили, тоді під час виставлення семестрової оцінки можна враховувати поточні оцінки. Тобто, поточне оцінювання не обов'язково враховувати в семестрову оцінку, але в разі певних обставин його роль може бути суттєвою.. Особливо, якщо поточне оцінювання показує прогрес учнівства.
- Якщо така підсумкова робота надто велика, можна провести її на двох уроках. Або ж, як і в першій моделі, підібрати завдання так, щоб за один урок оцінити всі чотири групи результатів.
- Якщо учні не з'явилися на комплексну підсумкову роботу, тоді до уваги беруться поточні оцінки, які виставлялися впродовж семестру за різні групи результатів.
- Раптом учень чи учениця написали комплексну підсумкову роботу гірше або погіршили оцінку з певної групи результатів (аудіювання і читання в англійській мові виконали на відмінно, а з граматики отримали 6 балів), то враховується, чи була позитивна динаміка учнів під час семестру з тієї групи результатів, яка на контрольній проявилася слабше (у нашому прикладі – з граматики).

У цій ситуації знову помічним є поточне оцінювання, яке демонструє загальну картину розвитку учня/учениці за семестр і дає змогу об'єктивно оцінити й вивести семестрову оцінку.

Модель 2

Оцінки за семестр виставляють за **результатами комплексної підсумкової роботи** (КПР ГР1 / КПР ГР2 / КПР ГР3 / КПР ГР4), завдання якої дають змогу встановити рівень навчальних досягнень за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями (її зазвичай проводять наприкінці семестру), з урахуванням динаміки особистих досягнень учня / учениці протягом семестру. Свідченням цього учнівського поступу є **поточне оцінювання за певну групу загальних результатів** (ПО ГР1 / ПО ГР2 / ПО ГР3 / ПО ГР4).

Прізвище та ім'я учня (учениці)	... 09	... 09	... 09	... 09	... 09	... 09	... 09	... 09	... 10	... 11	... 11	10 11	... 11	... 11	... 11	... 11	... 12	... 12	07... 12		14... 12		... 12	ГР 1	ГР 2	ГР 3	ГР 4	I семестр
…. Андрій	8		8	9	7		8	8	9			8		8		7		9	**8**	**9**	**7**	**7**		**8**	**9**	**7**	**8**	**8**
….. Оксана	9	7			7		7	9	10	7	7			8		8		9	**9**	**10**	**7**	**8**		**9**	**10**	**7**	**8**	**8**
…… Василь	8		9	9	11	8	8	9	11			10		8		9			**10**	**11**	**9**	**9**		**10**	**10**	**10**	**9**	**10**
	ГР 1	ГР 2	ГР 2	ГР 1	ГР 3	ГР 1	ГР 2	ГР 3	ГР 2	ГР 3	ГР 4	ГР 1	ГР 2	ГР 4	ГР 4	ГР 2	ГР 4	ГР1	**КПР ГР1**	**КПР ГР2**	**КПР ГР3**	**КПР ГР4**						

КПР ГР1 + ПО ГР1 = СО ГР1

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню.

Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I

та/або ІІ семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формувальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

✓ розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;

✓ комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);

✓ планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;

✓ рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень обов'язково враховується дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти вчителем може застосовуватися Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі).

При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в перщшій чверті І семестру до оцінювання за бальною шкалою у другій чверті І семестру та в ІІ семестрі

при виставленні річної оцінки необхідно орієнтуватися на оцінку за ІІ семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у І та ІІ семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

У 2025-2026 навчальному році за рішенням педагогічної ради у 5 класах оцінювання учнів буде після двох місяців навчання у бальній системі від 1 до 12 балів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 9 класів.

Оцінювання учнів 9 класів здійснюється за 12-бальною шкалою. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв’язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об’єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Перед початком вивчення чергової теми всі учні ознайомлюються з тривалістю вивчення теми (кількість занять), кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує: усунення безсистемності в оцінюванні, підвищення об’єктивності оцінки знань, навичок і вмінь, індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання, систематизацію й узагальнення навчального матеріалу, концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета. Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням

поточних оцінок, всіх видів навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми та навчальної активності школярів.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. При цьому вчителями враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Учень/учениця має право на підвищення семестрової оцінки. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496 та рішення педагогічної ради, протокол від 28.10.2024 №4 «Про визначення єдиного документа коригування оцінок учнів закладу».

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом року, важливість тем, які вивчались у І та ІІ семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті знання протягом навчального року тощо. Річне оцінювання не підлягає коригуванню за рішенням педагогічної ради.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів вчителі враховують характеристику відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв’язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень. Характеристики якості знань взаємопов’язані між собою і доповнюють одна одну. Глибина знань-усвідомленість існуючих зв’язків між групами знань. Гнучкість знань- уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих. Міцність знань-тривалість збереження їх в пам’яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях. Повнота знань -кількість знань, визначених навчальною програмою. Системність знань-усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших. Знання є складовою умінь учнів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні. Навички-дії доведені до автоматизму у результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого-людей, явищ, природи, пізнання тощо.

Оцінювання на екстернатній формі

Екстерни складають річне оцінювання та державну підсумкову атестацію. Річне оцінювання проводиться з усіх навчальних предметів, обов’язкових для вивчення відповідно до освітньої програми до закінчення навчального року. Для екстернів, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації

або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року. Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Протягом одного навчального року екстерн може пройти оцінювання за один або кілька класів у межах одного або декількох рівнів повної загальної середньої освіти.

Оцінювання на сімейній формі.

Здобувачі освіти за сімейною формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

Таке оцінювання організовується в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти. Для здобувачів освіти, які перебувають за кордоном, оцінювання проводиться 4 рази на рік у GOOGLE CLASSROOM. Всі завдання подаються для виконання письмово. На основі зданих робіт виставляється семестрове та річне оцінювання. Для учнів, які не здали виконані завдання вчасно або не вийшли на зв»язок, пропонується онлайн-зустріч, де учень у форматі усного заліку може надолужити прогалини. Час для такого оцінювання визначає заклад освіти, але це має бути не більше ніж 4 навчальні дні впродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм).

1) На проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання – 1 навчальна година з кожного предмета;

2) На проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу): з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) – 1 навчальна година; з інших навчальних предметів – 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 5–9 класах (розділ 3 пункт 3 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Заклад освіти забезпечує ознайомлення учнів/учениць із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Оцінювання учнів з ООП.

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, що встановлені для закладу.

Оцінювання учнів на дистанційні формі чи з використанням технологій дистанційного навчання.

Для учнів 5-9-х класів базової школи проводиться поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання).

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, учні можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, контрольної, практичної або самостійної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в електронному журналі, щоденнику (за наявності), надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є неприпустимим.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностичні роботи, дослідницькі та творчі проєкти, есе, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіту. Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання різних видів діяльності. Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для учнів, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

9.ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЛІЦЕЮ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів.

У 5-9 класах Ліцею працюють 28 педагогів:

• кадрове забезпечення освітньої діяльності: вища кваліфікаційна категор-27; ІІ кваліфікаційна категорія -1; спеціалісти - 0; мають педагогічні звання: «Учитель -

методист» - 7; «Старший вчитель»-12;
• навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності:
класні приміщення та коридори першого і другого поверхів містять:
осередки творчості та зони відпочинку, таблиці з математики; таблиці з української мови; ілюстрований матеріал з малювання, трудового навчання; дидактичні матеріали; матеріали з народознавства; тематичні папки; розвивальні ігри; проектор, екран, аудіотехніка, міні-лабораторії, необхідні дидактичні матеріали для проведення навчальних занять за програмою НУШ;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності:
наявні навчальні кабінети: кабінет інформатики - 2, їдальня, спортивний зал, майданчик та спортивний комплекс, ігровий майданчик;
- якість проведення навчальних занять: основним видом навчальних занять в базовій середній школі є:
- урок (традиційний, інтерактивний);
- індивідуальне заняття;
- консультації: індивідуальні, групові;
- навчальні екскурсії.
Для сучасного уроку характерними ознаками є:
– варіативність і гнучкість структури уроку;
– спрямованість уроку на особистість учня;
– оптимізація форм роботи на уроці;
– формування найважливіших компетентностей учнів;
– співпраця вчителя і учня;
Оптимальний, обґрунтований вибір форм і методів проведення навчального заняття. Вчителі на уроках використовують різноманітні технічні засоби навчання, дидактичні матеріали тощо, діючи за принципом: усе в міру. Застосування вчителем кожного засобу виправдано , тому що воно економить сили педагога та учня, час уроку, покращує сприйняття навчального матеріалу, дозволяє здійснити контроль за тим, що вивчено тощо. Продумування, передбачення «родзинки» уроку. Учителі вважають: щоб навчальне заняття було цікавим для дітей, воно повинно містити таке, що викликає подив, захоплення, інтерес – одним словом те, що вони будуть пам’ятати, коли все інше забудеться. Це реалізуємо через цікаві факти або навіть нестандартні підходи до уже відомого:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності відбувається постійно;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми відбувається протягом навчального року за підсумками освітньої діяльності у І та ІІ семестрах; контроль за якістю знань, умінь і навичок учнів на всіх етапах навчання в закладі за видами залежно від:
- способу здобуття інформації в процесі контролю;
- засобів, які використовують під час контролю і самоконтролю;
- способу організації контролю і форми організації контролю;
- дидактичної мети і місця застосування в навчальному процесі.
Відповідно до способу організації контроль поділяють на програмований і непрограмований. Суть програмованого контролю полягає у пред'явленні всім учням однакових стандартних вимог. Він забезпечує контроль за кожним кроком просування

учня на шляху пізнання і дає змогу швидко діагностувати рівень засвоєння знань у великої кількості школярів, У програмованому контролі часто використовують тестові завдання, які забезпечують оперативний зворотний зв'язок у системі «навчальний матеріал – учень», ефективне самоуправління і самоконтроль навчальної діяльності.
Непрограмований контроль передбачає використання різних видів і форм діагностики результатів навчання відповідно до дидактичних вимог і правил без чіткого співвіднесення з конкретними формами організації і місцем застосування у навчальному процесі. За формами організації контроль може бути індивідуальним, фронтальним, груповим чи комбінованим. Індивідуальне опитування спрямоване на перевірку знань, умінь і навичок окремих учнів. Поряд з можливістю ґрунтовної і всебічної перевірки особистісних досягнень школяра цей вид контролю має істотний недолік: пасивність інших членів учнівського колективу у процесі контролю. Фронтальне опитування забезпечує можливість учителю за відносно стислий проміжок часу перевірити знання великої кількості учнів класу, спонукаючи їх до активності. Воно сприяє узагальненню і систематизації вивченого матеріалу.

Групове опитування спрямоване на перевірку знань, умінь і навичок групи учнів. У практиці вчителів часто використовуються комбінований, або ущільнений, контроль - поєднання різних форм і методів організації контролю, наприклад коли один учень відповідає біля дошки, а решта виконує індивідуальні чи групові самостійні завдання. За дидактичною метою використовують такі види контролю, як попередній, поточний, основною метою попереднього контролю є діагностування, визначення загальної підготовленості учнів, рівня володіння основними поняттями предмета, вивчення якого вони розпочинають. Його іноді використовують перед вивченням нової теми чи на початку навчального року, семестру. Результати попереднього контролю стають основою для планування роботи на майбутнє, адаптації учнів до особливостей навчального процесу. Для його організації використовують різні види і методи контролю.

Поточний контроль спрямований на оперативне виявлення якості засвоєння учнями знань, навичок і вмінь на всіх етапах процесу навчання. Його використовують учителі у повсякденній навчальній роботі і здійснюють зазвичай у формі систематичних спостережень, усного опитування, письмових робіт, фронтальної бесіди для оперативного оцінювання знань учнів і якості навчальновиховної роботи на уроці.

Тематичний контроль полягає у перевірці та оцінюванні знань учнів з кожної логічно завершеної частини навчального матеріалу (теми або розділу). Його використання передбачає попереднє ознайомлення учнів із загальною кількістю занять з теми; кількістю і тематикою основних робіт, термінами їх виконання; питаннями, що виносяться на атестацію; формою проведення атестації та умовами оцінювання. Тематичну оцінку можна виставляти автоматично на основі поточних результатів навчання. Якщо тема велика за обсягом, то іноді проводять проміжні тематичні перевірки; якщо невелика - тематичний контроль доцільно здійснювати після вивчення декількох тем.

Періодичний контроль має на меті виявити, наскільки успішно учні оволодівають системою знань, який загальний рівень їх засвоєння щодо сучасних вимог. До нього належать внутрішньошкільна (директорська) та інспекторська перевірки. Внутрішньошкільну перевірку здійснює керівництво ліцею (директор, заступник

директора з НВР) з метою контролю за якістю знань учнів і роботою вчителів, виконанням вимог навчальної програми, станом викладання предметів. Окрім цього вона передбачає виявлення нового, передового в практиці роботи вчителів, а також тих труднощів, з якими вони стикаються в процесі роботи, обґрунтування шляхів удосконалення педагогічної діяльності. Внутрішньошкільна перевірка зазвичай відбувається на початку і наприкінці навчального семестру чи року, її результати обговорюють на педагогічній раді навчального закладу або узагальнюють у наказах директора. Основною метою підсумкового контролю є встановлення системи і структури знань учнів. Ця перевірка здійснюється наприкінці семестру (навчального року) або після завершення вивчення предмета. Основними формами підсумкового контролю є адміністративні контрольні роботи. Самоконтроль як важливий компонент свідомої саморегуляції поведінки і діяльності виявляється в усвідомленні власних особистісних станів, дій, знань, в узгодженні їх зі встановленими вимогами, правилами чи нормами. Мета самоконтролю полягає в запобіганні помилок та їх виправленні. Завдання вчителя спонукати учнів до об'єктивного оцінювання результатів навчання , розробка рекомендацій щодо їх покращення:

−моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти відбувається за потребою учасників освітнього процесу в умовах адаптації колишніх учнів початкової школи до умов перебування і навчання в базовій середній школі. Моніторинговими дослідженнями займаються працівники соціально-психологічної служби Ліцею: практичний психолог, соціальний педагог;

− створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

На основі Освітньої програми для 5-9 класів Ліцею на 2025-2026 н.р. складено та затверджено Навчальний план для 5-9 класів, що конкретизує організацію освітнього процесу (Таблиці 3,4).